

Hamza ERTEKİN
Denetim Ve İdare Müdürü
hamzaertekin@bbdas.com.tr

17 Kasım 2021

HAMİLİNE YAZILI PAY SENETLERİNİN BİLDİRİM ZORUNLULUĞU VE MÜEYYİDELERİ

1- Giriş:

31.12.2020 tarih 31351 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “7262 sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun” ile; 7262 sayılı Kanunun 28 – 34 numaralı maddeleri ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun “Hamiline Yazılı Pay (Hisse) Senetleri” ni düzenleyen bazı (TTK/415-417-426-486-489-562-Geçici-14) maddelerinde, 01.04.2021 tarihinden itibaren uygulanmak üzere önemli değişiklikler yapılarak, uygulama usul ve esaslarının Tebliğ ile düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

Ticaret Bakanlığı tarafından çıkarılan ve 06.04.2021 tarih 31446 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Hamiline Yazılı Pay Senetlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşuna Bildirilmesi ve Kayıt Altına Alınması” hakkında Tebliğ ile;

- Hamiline yazılı pay senetlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketine (MKK) bildirilmesi ve kaydedilmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu kapsamda alınacak ücretler,
- Pay sahipleri çizelgesinin Merkezi Kayıt Kuruluşu Anonim Şirketinden sağlanmasının usul ve esasları,

belirlenmiştir.

Yazımızda, düzenlemenin yürürlüğe girdiği 06.04.2021 tarihi itibarıyla ellerinde hamiline yazılı pay senedi bulunanların bildirim yükümlülükleri, yeni pay senedi bastırılması usul ve esasları, pay senetlerinin devri ve bildirimi, pay senedi bastıran şirketlerin bildirim yükümlülükleri ile getirilen düzenlemelere uymayanlar hakkında hangi müeyyidelerin uygulanacağı konularına değinilecektir.

Merkez : Mahmutbey Mah. 2416 Sok. E2 Blok İSTOÇ Aktem Plaza No:4 K:8/58 Bağcılar / İSTANBUL

Tel: 0 212 433 83 00

Fax: 0 212 433 83 03

Antalya İrtibat : Etiler Mah. 832 Sok. Arat İş Merkezi K:8 No:4/20 Muratpaşa / ANTALYA

Tel: 0 242 248 26 06

Fax: 0 242 248 66 03

Kayseri İrtibat : Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Sütsever Apt. No:55/11 K:6 Kocasinan / KAYSERİ

Tel: 0 352 220 50 30

Fax: 0 352 220 50 40

Bursa İrtibat : İhsaniye Mah. İzmir Yolu Cad. No:110/A D:8 Nilüfer / BURSA

Tel: 0 224 240 09 07

Fax: 0 224 240 09 07

Bolu İrtibat : Kıracayır Mah. İzzet Baysal Cad. Güler 2 İş Hanı No:88 Kat:2/47 BOLU

Tel: 0 374 210 10 28

Fax: 0 374 210 10 29

Fethiye İrtibat : Akarca Mah. Tarık Maro Cad. No:18/1 Fethiye /MUĞLA

Tel: 0 507 182 76 79

Ticaret Sicil No : 700923

Mersis No : 0470058081600010

Web : www.bbdas.com.tr

E-mail : info@bbdas.com.tr

2- 06.04.2021 Tarihi İtibariyle Elinde Pay Senedi Bulunduran Ortaklar İle Şirketlerin Bildirim Zorunluluğu Ve İzleyecekleri Yol:

- Tebliğin yürürlüğe girdiği (06.04.2021) tarihte, hamiline yazılı pay senedine sahip olanlar, MKK'ye bildirilmek üzere pay senetleri ve Tebliğ ekinde (Ek-2) 'deki örneğe uygun iki suret halinde düzenlenen formla birlikte 31.12.2021 tarihine kadar şirkete başvurmaları gerekmektedir.
- Pay senedinin gerçekliği ve geçerliliği ile pay sahibine ilişkin bilgilerin doğruluğu yönetim kurulunca kontrol edilerek formun her iki sureti temsile yetkili yönetim kurulu üyesince imzalanır. Islak imzalı formun bir sureti pay sahibine verilir ve pay senedi şirket tarafından teslim alınır.
- Pay senedi ve pay sahibine ilişkin tebliğde sayılan bilgiler şirketi temsile yetkili olanlarca 5 iş günü içinde MKK'ye bildirilerek bu amaçla oluşturulan sisteme kaydedilir. Yapılan bildirimde ayrıca şirkete ilişkin iletişim bilgilerine yer verilir. Pay senedi sistemde ilgili şirketle ilişkilendirilerek özel algoritma ile üretilen tekil numara altında senet sahibi adına kaydedilir. Yapılan kayıtlar ve üretilen tekil numaralara ilişkin bilgiler MKK sisteminden elektronik ortamda alınır.
- MKK tarafından senet için üretilen tekil numara senet üzerinde görülebilecek bir yere şirket tarafından yazılır ve imzaya yetkili olanlardan en az ikisi tarafından imzalanır. Birinci fıkra uyarınca düzenlenen formlar, temsile yetkili yönetim kurulu üyesi ve pay sahibi tarafından ayrıca imza edilir. Pay senetleri ve formun bir sureti pay sahibine iade edilir.
- Pay sahipleri, şirkete başvurmamaları halinde Kanundan doğan paya bağlı haklarını başvuruda bulununcaya kadar kullanamaz.
- Bu madde uyarınca düzenlenen ve şirket ile pay sahibi tarafından imza edilen form pay senedinin şirkete teslimi ve senedin pay sahibine iadesinin ispatı dışında herhangi bir amaçla kullanılamaz.
- Pay sahibi tarafından şirkete yapılan başvuru üzerine senedin kayıt altına alınması ve üretilen tekil numaranın senet üzerine yazılması işlemlerinin pay sahibinin huzurunda aynı gün içinde yerine getirildiği hallerde ayrıca form düzenlenmeyebilir.
- 31.12.2021 tarihine kadar, genel kurulu toplantıya çağırılar tarafından genel kurula katılabilecekler listesi düzenlenirken MKK'ye bildirilmek üzere şirkete başvuruda bulunan ancak henüz şirket tarafından MKK'ye bildirilmeyen pay sahipleri de dikkate alınacaktır.

3- Düzenleme Tarihinden Sonra Yeni Pay Senedi Bastırılması ve Dağıtılması:

- Hamiline yazılı pay senetleri, pay bedellerinin tamamının ödenmesinin ardından yönetim kurulunun alacağı bir karara istinaden bastırılır. Yönetim kurulu kararında asgari olarak, bastırılacak pay senetlerinin; adedi, tertibi, itibari değeri, temsil ettiği pay adedi ve tutarı, grubu, şirket tarafından verilen sıra numarası ile toplam pay adedi ve bu paylara karşılık gelen toplam pay bedeli belirtilir.
- Şirketi temsile yetkili olanlarca, yönetim kurulu kararı ve bastırılacak her bir senedin dağıtılacağı hamiline yazılı pay sahibinin;

a)- Gerçek kişi ise; adı, soyadı, vatandaşlığı, yerleşim yeri, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı değilse yabancı kimlik numarası, mavi kart numarası veya pasaport numarası,

b)- Tüzel kişi ise; unvanı, MERSİS numarası, vergi kimlik numarası veya kayıtlı bulunduğu ülkede verilen sicil numarası ile merkez adresi,

c)- İletişim bilgileri,

MKK'ye bildirilerek bu amaçla oluşturulan sisteme kaydedilir. Yapılacak bildirimde şirketin iletişim bilgilerine de yer verilir. Pay senedi, sistemde ilgili şirketle ilişkilendirilerek özel algoritma ile üretilen tekil numara altında senet sahibi adına kaydedilir. Yapılan kayıtlar ve üretilen tekil numaralara ilişkin bilgiler MKK sisteminden elektronik ortamda alınır.

- Pay senetleri, MKK tarafından her bir pay senedi için üretilen tekil numarayı içerecek şekilde şirket tarafından bastırılır. Pay senetlerinin bastırılmasına ilişkin yönetim kurulu kararı tescil ve ilan edilir, ayrıca bağımsız denetime tabi şirketlerde şirketin internet sitesine konulur. Yönetim kurulu kararının tescilinden önce, hamiline yazılı pay senetlerinin MKK sistemine kaydedildiği ticaret sicili müdürlüğü tarafından teyit edilir.
- Pay senetleri şirket adına imzaya yetkili olanlardan en az ikisi tarafından imzalanır ve gerekli kontrollerin yapılmasının ardından imza karşılığında pay sahiplerine dağıtılır.
- Pay senetlerinin bastırılması, MKK'ye bildirilmesi ve pay sahiplerine dağıtılması işlemleri, pay bedellerinin tamamının ödenmesi tarihinden itibaren 3 ay içinde tamamlanır.
- Sermaye artırımına bağlı olarak hamiline yazılı pay senedi bastırıldığı ve dağıtıldığı durumlarda da bu madde hükmü uygulanır.

4- Pay Senetlerinin Devri Ve Bildiriminde İzlenilecek Yol:

- Hamiline yazılı pay senetlerinin devri, şirket ve üçüncü kişiler hakkında, ancak zilyetliğin geçirilmesi suretiyle payı devralan tarafından MKK'ye yapılacak bildirimle hüküm ifade eder. Devralan tarafından şirkete başvurulması durumunda devir bildirimini şirket aracılığıyla yapılır.
- Yapılacak bildirimde;
 - a)- Devralan gerçek kişi ise; adı, soyadı, vatandaşlığı, yerleşim yeri, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı değilse yabancı kimlik numarası, mavi kart numarası veya pasaport numarasına,
 - b)- Devralan tüzel kişi ise; unvanı, MERSİS numarası, vergi kimlik numarası veya kayıtlı bulunduğu ülkede verilen sicil numarası ile merkez adresine,
 - c)- Devralanın iletişim bilgilerine,yer verilir. Bildirime pay senedinin bir örneği eklenir.
- Bildirim üzerine devralan, ilgili senetle ilişkilendirilerek senede ilişkin tekil numara altında kaydedilir.

5- Pay Sahipleri Çizelgesinin MKK'dan Sağlanması:

- Genel kurulu toplantıya çağırılar, genel kurula katılabilecekler listesini düzenlerken hamiline yazılı pay sahipleri bakımından MKK'den sağlanan pay sahipleri çizelgesini dikkate alır.
- Pay sahipleri çizelgesinin hazırlanması için, şirketi temsile yetkili olanlarca genel kurul tarihinden en az iki gün önce MKK sistemi üzerinden başvuruda bulunulur. Genel kurul toplantıya mahkeme tarafından yetkilendirilen kayyım veya pay sahibi, azlık, tasfiye memurları tarafından çağrılıyorsa başvuru bunlar tarafından yapılabilir. Pay sahipleri çizelgesinde hamiline yazılı pay sahiplerinin ad ve soyadları veya unvanları, adresleri, sahip oldukları pay miktarı, payların itibarî değerleri ve varsa grupları gösterilir.
- Pay sahipleri çizelgesi MKK tarafından genel kurul gününden bir önceki gün MKK sistemindeki gün sonu kayıtları esas alınarak hazırlanır. Hazırlanan pay sahipleri çizelgesi genel kurul günü MKK sisteminden genel kurulu toplantıya çağırılar tarafından alınır.
- Söz konusu çizelgede yer alan pay sahipleri, bunların temsilcileri veya pay senedi üzerinde intifa hakkı tesis edilmişse, bu hakkı yönetim kuruluna belgelendirmek suretiyle intifa hakkı sahibi genel kurul toplantısına katılabilir.
- Kanunun 1527 nci maddesi uyarınca genel kurul toplantısına MKK'nin Elektronik Genel Kurul Sistemi ile elektronik ortamda katılım yönteminin uygulanacak olması halinde, bu madde uyarınca ayrıca talepte bulunulmasına gerek olmaksızın pay sahipleri çizelgesi Elektronik Genel Kurul Sisteminden alınır.
- MKK'den alınan bu bilgiler üçüncü kişilere verilemez, veriliş amacı dışında kullanılamaz.

6- Merkezi Kayıt Kuruluşunda Tutulacak Kayıtlar:

- Hamiline yazılı pay sahipleri ile sahip oldukları paya ilişkin bildirimlere dayalı kayıtlar MKK tarafından oluşturulan elektronik ortamda tutulur.
- Mücbir sebepler nedeniyle bilgi akışı sorunu olduğunda bildirimlerin iletilmesi ile kayıtların tutulması ve değiştirilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlığın uygun görüşü alınmak kaydıyla MKK tarafından belirlenir.
- Şirket tarafından hatalı veya eksik kayıtları düzeltmek amacıyla MKK sisteminde güncelleme yapılması durumunda, düzeltme yapıldığı bilgisi MKK tarafından şirkete ve ilgili pay sahibine bildirilir. Hamiline yazılı pay senedine ilişkin olarak MKK sisteminde üretilen tekil numara üzerinde şirket tarafından herhangi bir değişiklik yapılamaz.
- Bildirimlerin bu Tebliğde düzenlenen usul ve esaslara uygun olmaması halinde kayıt talebi sistem tarafından kabul edilmez.
- Bu Tebliğ uyarınca MKK'ye yapılan bildirimin doğruluğundan, bildirimde bulunan sorumludur.
- MKK nezdinde bu Tebliğ hükümleri uyarınca tutulan kayıtlar süresiz olarak saklanır.

7- Kayıtların Paylaşılabilceği Kurumlar:

- Bu Tebliğ uyarınca MKK nezdinde tutulan kayıtlar gizlidir. Bu kayıtlar ancak ilgili kanunlar uyarınca yetkili kılınmış mercilerle paylaşılır.
- Bakanlık, bu Tebliğ kapsamında gerçekleştirilen işlemler esas alınarak oluşturulacak her türlü istatistiki veri ve raporun, talep üzerine veya düzenli olarak yazılı veya elektronik ortamda gönderilmesini MKK'den istemeye yetkilidir.
- Hamiline yazılı pay sahipleri MKK nezdinde kendi adına kayıtlı payları MKK'nin "e-Yatırımcı: Yatırımcı Bilgi Merkezi" uygulamasından elektronik ortamda sorgulayabilir, bunlara ilişkin belgeyi elektronik ortamda edinebilir.
- Şirketler, pay sahipleri ve temsilcilerine ilişkin bilgiler ile bu Tebliğ uyarınca MKK sisteminden aldıkları verileri 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa aykırı olarak ve edinim amacı dışında kullanamazlar.

8- Pay Senedinin İptali Usul ve Esasları:

- Sermaye azaltımı veya pay senedinin değiştirilmesi nedeniyle senedin iptal edilmesi halinde, şirketi temsile yetkili olanlarca ilgili kararla birlikte yapılacak bildirim üzerine senede ilişkin kayıt MKK sisteminden iptal edilir.
- Şirketin ticaret sicilinden terkin edildiğinin, bildirim üzerine veya re'sen tespit olunduğu hallerde hamiline yazılı pay senedine ilişkin kayıtlar doğrudan MKK tarafından iptal edilir.

9- Pay Senetlerinin MKK'ye Bildirim Usulü:

- Tebliğ uyarınca yapılacak kayıt ve bildirimler, MKK sistemine **e-Devlet Kapısı** üzerinden elektronik imza, e-devlet şifresi veya T.C. Kimlik Kartı ile erişim sağlanarak veya doğrudan MKK'nin "e-Yatırımcı: Yatırımcı Bilgi Merkezi" uygulamasından giriş yapılarak elektronik ortamda yapılır.

10- Şirket ve Pay Sahiplerinin Bilgilendirilmesi:

- Şirket tarafından yapılan bildirim üzerine şirkete ve pay sahibine; devralan tarafından yapılan bildirim üzerine ise devralan ve devredene kaydın oluşturulduğu hususunda MKK tarafından sistemde kayıtlı telefona kısa mesaj veya elektronik posta adresine elektronik posta gönderilmek suretiyle bilgilendirmede bulunulur.
- Pay sahipleri, adlarına kayıtlı olan hamiline yazılı pay senetlerine ilişkin bilgilere MKK sistemi üzerinden erişebilir ve bu kayıtlar hakkında MKK'den tevsik edici belge alabilir. MKK tarafından oluşturulan belgeler tek başına herhangi bir pay sahipliği hakkı tesis etmez.
- Şirket ve pay sahipleri daha önce bildirdikleri iletişim bilgilerinde değişiklik olması halinde bu değişiklikleri MKK'ye bildirmekle yükümlüdür. İletişim bilgisinin güncelliğinden ilgili şirket veya pay sahibi sorumludur.

11- Pay Senetlerinin Hacze Ve Tedbire Konu Edilmesi:

- Muhafaza altına alınmak suretiyle icra müdürlüklerince veya tahsil dairelerince hacze veya yargı mercilerince verilen bir karara istinaden tedbire konu edilen pay senedi hakkında ilgili merciin senet üzerinde yer alan ve MKK tarafından üretilen tekil numarayı içerecek şekilde şirkete yapacağı bildirim üzerine MKK nezdinde gerekli kayıt şirket tarafından oluşturulur. Bu kayıtlar ilgili merciin bildirimine üzerine aynı usulle sistemden kaldırılır.
- İlgili merci tarafından aksi yönde bir karar verilmedikçe haczedilen veya tedbire konu edilen pay senedine ilişkin olarak devir bildirimini kaydedilemez.
- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca el konulan hamiline yazılı paylara ilişkin bildirim el koyma işlemi uygulayan merci tarafından bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen bilgiler ile birlikte MKK'ye yapılır ve gerekli kayıt MKK tarafından oluşturulur.

12- Küçükler, Kısıtlılar Ve Mirasçıların Bildirim Usulü:

- Külli halefiyete dayanan devirlerde, ilgililer tarafından hak sahipliğini gösterir belgeyle birlikte yapılacak bildirim üzerine MKK kayıtlarında gerekli değişiklik yapılır.
- Mahkemece ergin kılınmayan on sekiz yaşından küçük olanlar ile kısıtlıların Tebliğ hükümleri uyarınca yapacağı bildirimler bunların veli, vasi veya yasal temsilcileri tarafından yerine getirilir.
- Bildirimlerde veli, vasi veya yasal temsilcinin adı, soyadı, vatandaşlığı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, yabancı kimlik numarası, mavi kart numarası veya pasaport numarası ve iletişim bilgilerine de yer verilir.

13- Alınacak Ücretin Tespiti:

- Tebliğ uyarınca MKK tarafından verilecek hizmetlerden, tahakkuk edecek vergilerle birlikte Tebliğ ekinde (**Ek-1**) 'de belirtilen ücretler alınır. Bu ücretler, her yıl Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Türkiye geneli için hesaplanan Tüketici Fiyat Endeksi ve Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksinin, Aralık ayına ilişkin yıllık değişim oranlarının aritmetik ortalaması oranında artırılır. Yapılan hesaplama sonucunda tespit edilen tutarlarda tam sayıdan sonraki küsuratlar dikkate alınmaz.

14- Pay Senetlerinin MKK'na Bildirilmesinin Getirilen Zorunluluklara Uyulmaması Halinde Müeyyideleri:

- Pay sahiplerinin anonim şirkete başvurmaması durumunda, Kanundan doğan paya bağlı haklarını, gerekli başvuru yapıncaya kadar kullanamayacakları hüküm altına alındı.
- Hamiline yazılı pay senedine bağlı hakların şirkete ve üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilmesinde Merkezi Kayıt Kuruluşuna yapılan bildirim tarihi esas alınacak.

- Burada getirilen başvuru veya bildirim yükümlölüklerine uymayanlara 5.000 TL ile 20.000 TL arasında idari para cezası verilecek.

15- Sonuç Ve Değerlendirmeler:

Hamiline yazılı pay senedine bağı hakların şirkete ve üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilmesinde Merkezi Kayıt Kuruluşu'na yapılan bildirim tarihinin esas alınacak olmasından dolayı, 06.04.2021 tarihi itibariyle ellerinde hamiline yazılı pay senedi bulunduranların, en geç 31.12.2021 tarihine kadar Merkezi Kayıt Kuruluşu'na bildirilmesinin sağlanmasına yönelik olarak, pay senedini bastıran şirkete başvurmaları gerekmektedir.

Aksi halde, hak kayıplarına uğrayabilecekleri gibi, adlarına idari para cezası da kesilebilecektir.

Uygulamanın başladığı 06.04.2021 tarihinden itibaren, pay senedi bastıracak şirketlerin ve yönetim kurulu üyelerinin bir müeyyide ile karşılaşmamaları adına, pay senetlerinin bastırılması, dağıtılması ve bildirilmesi zorunluluklarına uymaları yararlı olacaktır.

31.12.2021 tarihi itibariyle hamiline yazılı pay senetlerinin MKK'na bildirilerek kayıt altına alınması ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ortak paylaşımına açılacak olması bakımından, senet sahiplerinin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına olan borçları nedeniyle senetlerin takibe ve hacze konu olabileceği hususunu bilmeleri yararlı olacaktır.

Hamiline yazılı pay senetlerinin MKK tarafından kayıt altına alınmasının, senetlerin kaybolması vb. durumlar karşısında resmi bir kayıtla tevsiki mümkün olacağından sahipleri açısından güvenli saklanması zemin oluşturacaktır.

KAYNAKÇA :

- 31.12.2020 tarih 31351 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "7262 sayılı Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun,
- 06.04.2021 tarih 31446 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Hamiline Yazılı Pay Senetlerinin Merkezi Kayıt Kuruluşuna Bildirilmesi ve Kayıt Altına Alınması" Tebliği